

Nataša Novotná a Václav Kuneš jsou dva špičkoví, mezinárodně uznávaní tanečníci, které spojuje dlouholeté angažmá v jednom z nejprestižnějších souborů tanečního divadla na světě, haagském Nederlands Dans Theatre Jiřího Kyliána. Nejen z lásky k vlasti si Nataša Novotná a Václav Kuneš v roce 2006 založili vlastní, novou taneční skupinu 420PEOPLE, která má momentálně rezidenci na pražské Nové scéně. Soubor je už šestým rokem podporován významnou francouzskou bankou, cestuje a vystupuje po celém světě, nedávno v Praze natočil první český dance fashion film, který má premiéru teď v dubnu na Festivalu tanečních filmů (18.-20. 4.).

S Natašou a Václavem jsme se sešli v neděli v osm hodin ráno, těsně před jejich odletem na turné do Austrálie, kde jako zástupci legendární „kyliánovské školy“ vystupovali ve večeru světové taneční jedničky Sylvie Guillem, v gala, které představuje díla tří nejslavnějších choreografů současnosti - vedle Jiřího Kyliána jsou to William Forsythe a Mats Ek.

*** Kdy jste se vy dva poprvé viděli?**

N. N.: Z oka do oka? V roce 1997vHaagu, kdy jsem přišla jako nováček do skupiny Nederlands Dans Theatre 2. Vašek tam byl už čtvrtým rokem.

V. K.: Mazák! Čekal jsem, až přejdu do hlavní skupiny, do jedničky. Takže Nataša jako další Čech ve dvojce - a já šup do jedničky! Tam se trénuje až od jedenácti, zatímco dvojka nastupuje už o půl desáté.

N. N.: Ale vídali jsme se, byla jsem ráda, že je ve skupině někdo z Česka. Neuměla jsem tehdy prakticky vůbec anglicky. Byl tam sice pan Kylián, ale k němu jsme samozřejmě měli všichni velký respekt, radši jsem se ho na nic neptala.

*** Utvořili jste spolu malou skupinku českých vlastenců?**

V. K.: Trochu jo. Je vlastně normální, že národnosti v zahraničí drží spolu. Společná kultura, jazyk a zvyky mají velkou sílu.

N. N.: Jak říká pan Kylián, krev není voda. Oba nás spojovala láska k tomu dobrému, co v Čechách je, nechtěli jsme ztratit kontakt s děním u nás. Celá ta léta jsme si v Holandsku vyměňovali nová DVD, dívali se spolu na české filmy, poslouchali cédéčka a četli knížky...

V. K.: Taky jsme spolu občas jezdili autem domů, kam jsme se dostali celkem dvakrát ročně. A představte si: Jednou jsme nechtěně přejeli psa!

N. N.: Ale vážně, když je člověk aspoň trochu empatický, vnímá svůj národ, chce ho vnímat. Jsem vždycky hrdá na to, když potkám v zahraničí Čecha, který tam něco dělá a dělá to dobře.

V. K.: Je taky fajn, že si Čechů v zahraničí váží a umí je ohodnotit. Proto taky cestujeme, vždyť práce venku je ceněná tak, jak by měla být. Tady v Čechách je tanec na volné noze pořád spíš hobby. Venku se na vás nikdo nekouká jako na amatéra, když řeknete, že jste tanečník, že se tím živíte. Diváci v zahraničí berou jako fakt, že si kultura na sebe nevydělá; jsou ochotní dát za lístek třeba i dvě stě eur.

*** Myslíte si, že měl pro vás choreograf Jiří Kylián slabost, protože jste taky Češi?**

N. N.: Bylo to přesně naopak. Pan Kylián nám to i otevřeně říkal. Právě proto, aby nemohl někdo říct, že nám nadřazuje, museli jsme si pěkně odčekat, než jsme od něj dostali první větší příležitost.

V. K.: Nechtěl, aby si někdo v šatně šuškal, že máme výhody jen proto, že jsme ze stejné země.

N. N.: Zvláštní je, že když jsme z jeho souboru odešli, náš vztah se rozvinul, jsme často v kontaktu, můžeme diskutovat úplně o všem, říct si mu o radu. Jsme přátelé.

*** Kdy vás napadlo založit si vlastní soubor?**

N. N.: Když jsme se v roce 1997 poznali, byli jsme mladičtí a nezkušení. A život v zahraničí nás patřičně, postupem let, vyfackoval. Najednou se nám otevřel nový svět, o kterém jsme neměli ani páru, že existuje. Byli jsme ze života v Holandsku dost nadšení a už tenkrát jsme si říkali, že až zestárneme a vrátíme se domů, budeme se snažit, abychom ty zkušenosti mohli předat zase mladým. Tak, aby to mělo smysl pro obor, pro české taneční divadlo.

V. K.: V zahraničí jsou k tomu ale trochu jiné podmínky, jiný přístup diváků k tanečnímu představení. V západní Evropě i jinde je všeobecně platná tradice, že pohybové divadlo má umělecký podtext, je schopno k divákům promlouvat a něco jim sdělovat; tanec pak často možná i víc než klasické činoherní divadlo založené na znalosti mluveného slova. Zkrátka diváci v zahraničí nechodí do divadla primárně za „zábavou“.

*** Koho napadla pro název skupiny telefonní volačka ČR - 420?**

N. N.: Našeho kamaráda Petera Bilaka. Ten má 421, je původem Slovák, skvělý typograf, přednáší na mnoha univerzitách světa, a hned na začátku našeho plánu nám řekl: „Jestli chcete svůj soubor, budete potřebovat webové stránky, propagaci, grafickou identitu!“

V. K.: Řešili jsme, jak bychom se mohli jmenovat, pokaždé jsme na něco přišli a pak to konzultovali s panem Kyliánem. A on nám vždycky povídá: „Tak se zkuste ještě zamyslet...“

*** A jednoho dne volal Petr a říkal: „Proč si tam nedáte českou předvolbu?“**

Evokuje to spíš pocit, že je vás moc...

V. K.: Vtipné je, že tenhle kód pochází ze Spojených států a je odkazem na teenagery, kteří se po škole, kolem čtvrt na pět odpoledne (ve 4.20, tedy four twenty), scházeli kvůli kouření marihuany. Z toho potom vznikl i název pro takzvanou cannabis culture.

N. N.: Ve Francii tenhle americký kód znají, takže tam na nás chodí dosti veselé publikum - jsou většinou strašně zvědaví, co jsme zač.

*** Váš soubor vznikl zčásti z patriotismu, je ale mezinárodní. Chtěli byste v Čechách se 420PEOPLE zůstat?**

V. K.: Rádi bychom tu vydrželi. Je důležité věnovat skupině čas. Pro ty, kteří přijdou po nás, za deset patnáct let.

N. N.: Máme spřátelené divadlo v Haagu, které nám už od začátku pomáhá. Jeho umělecký šéf nás už v roce 2006 připravoval na to, že budeme v Česku dělat průkopnickou práci - a měl pravdu.

V. K.: Myslím, že jedné věci jsme už dosáhli. Tanečníci pochopili, že v malém rybníce je fajn táhnout za jeden provaz. I trend, že lidé odcházejí z kamenných divadel na volnou nohu, aby dělali svoje projekty, je u nás nový, vlastně jsme ho sem částečně zavedli my.

N. N.: Nevraživost byla jednou z prvních věcí, kterou jsme v Čechách vnímali. Táhleten šéf téhle konzervatoře mluví s tímhle choreografem, ale tihle dva spolu naopak nemluví, tenhle by nikdy neučil na téhle škole, ale jenom na jiné... Tak jsme koukali, co je to za blbost, vždyť jsme všichni na jedné lodi - a budeme si vzájemně podrážet nohy? To se pomalu, ale jistě mění, svým způsobem snad i existencí 420PEOPLE. My sami se snažíme hrát na různých scénách, z pražských divadel jsou to Archa, Ponec, Nová scéna; nechceme se vymezovat vůči části taneční obce.

*** Jaké máte pracovní plány na příští dva roky?**

N. N.: Chceme postavit v Praze taneční divadlo. Půjde jen o to, najít toho správného milionáře, který bude projektu věřit a pomůže nám.

V. K.: Novou premiéru chystáme na podzim na Nové scéně, ve spolupráci s festivalem Čtyři dny v pohybu. Také připravujeme inscenaci s belgickou choreografkou Ann Van den Broek, o nový projekt hodně stojíme i s hercem Davidem Prachařem, který nám režíroval už inscenaci Máj.

*** Co všechno vaše fascinující taneční kreace inspiruje?**

V. K.: Film jako forma. Střih, dynamika, filmové nápady. A knížky, z těch čerpám neustále.

N. N.: Nekonečně krátké bytí lidské a jeho malé velké filozofie. Pak též co a jak vidíte - proto je pro mě důležitý světelný design.

*** Jste už z budování souboru někdy unavení?**

N. N.: Měli jsme loni takovou vlnu směrem dolů. Máme taky soukromé životy, potřebovali jsme dobít baterky, zase se nadechnout. Překonali jsme to - a jedeme dál.

*** A vaše soukromé životy existují?**

V. K.: Existují. Mám pětapůlletou dceru, napůl japonskou, která teď ale bohužel bydlí většinu času v Japonsku. Kdykoliv mohu, jedu za ní. Je to těžké, stýská se mi, ale takhle to jednoduše je. Teď jsme objevili Arabelu, tak jsme spolu koukali na všechny díly.

N. N.: Mám přítele mimo obor a jsem ráda, že není tanečník. Pro mě je dost důležité udržovat si život i mimo divadlo. Právě soukromí mi pomáhá nebýt neustále na sále. Amít jednoho dne děti by bylo hypoteticky fajn.

*** Rozděluje se někdy?**

N. N.: Rádi. Občas nepracujeme spolu, i když jsou pro nás 420PEOPLE priorit a všechny ostatní zakázky si zařizujeme podle toho, jak je naplánovaný kalendář pro naši company.

V. K.: Dobré na akcích mimo 420 PEOPLE je, že pak nemusíme mít až tak velkou existenční obavu. Zatím se to dá docela dobře skloubit.

*** Máte občas ponorkovou nemoc?**

V. K.: Zdravě, ale určitě. Na druhou stranu, když má člověk šanci být na volné noze a dělat věci, které ho baví, tak proč by si chtěl dělat v práci peklo? To bychom přece byli sami proti sobě.

N. N.: Hlídáme si svoje soukromí, daří se nám nezabředávat do problémů druhého, i když samozřejmě vnímáte, co se tomu druhému člověku děje, protože jste spolu často.

*** Jste - po všech těch cestách - doma v Praze?**

V. K.: Pořád ještě se tu cítím jako turista, bydlím tady třetí rok, předtím jsem žil sedmnáct let v Haagu. Ale čím dál víc cítím, že už tu mám své zázemí. Prostě se sem strašně rád vracím.

N. N.: Já rozhodně. Stále si ale vážím toho, že máme díky práci možnost cestovat, poznávat jiný kraj a jiné lidi, konfrontovat se s jinou mentalitou a najít si v tom všem obohacení. Zatím se jeví jako velmi zdravé vypadnout z Čech - alespoň jednou za tři měsíce.